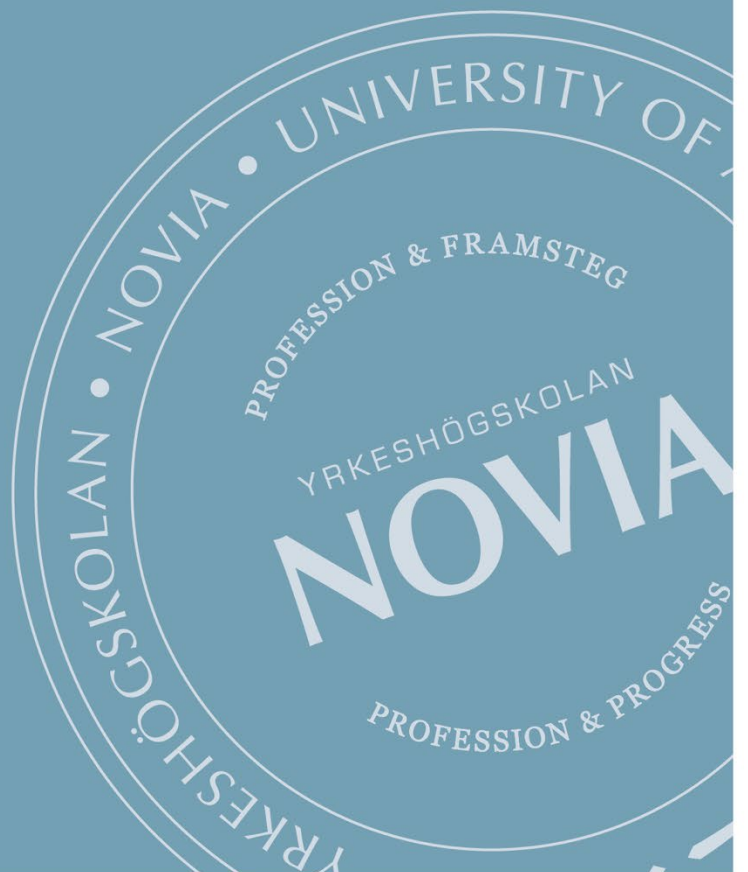

En upptäcktsresa inom socialt arbete i Tanzania

Lilian Nordell och Johanna
Wikgren-Roelofs

Serie RS: Reseskildring

Reseskildring Lilian Nordell och Johanna Wikgren-Roelofs

Tidpunkt för resan: 7-17 mars 2023

Resmål: St. Augustine University of Tanzania, Mwanza

Ämnesområde: Utbildning till socionom, Institutionen för hälsa och välfärd

En upptäcktsresa inom socialt arbete i Tanzania

Lilian Nordell och Johanna Wikgren-Roelofs, Yrkeshögskolan Novia

Yrkeshögskolan Novia, Wolffskavägen 33, 65200 Vasa, Finland © Yrkeshögskolan Novia och Nordell & Wikgren-Roelofs

Novia Publikation och produktion, serie RS: Reseskildring 5/2023

ISBN: 978-952-7526-13-2

ISSN: 2670-028X

CC-BY 4.0

En upptäcktsresa inom socialt arbete i Tanzania

Projektresan till Tanzania blev så mycket mer än ett fullspäckat schema och en jakt på utlovade prestationer ur en projektplan. De flesta projektfinansierade resor styrs av målsättningar och utlovade aktiviteter, så även denna resa, fast på ett annorlunda och mer flexibelt sätt. Den blev en ögonöppnande erfarenhet som bidrog till professionell tillväxt hos både lärare och studerande, gav nya perspektiv på socialt arbete och en större förståelse för icke-västerländska levnadsförhållanden och för hur civilsamhället fungerar på andra sidan ekvatorn.

Resan gjordes inom ramen för projektet Global Social Workers of the Future (2022–2024), ett så kallat Team Finland Knowledge-projekt som administreras av Utbildningsstyrelsen i Finland. I projektet ingår samarbete online, studerandepraktik och besök till och från St. Augustine University of Tanzania (SAUT). Delegationen från Novia bestod av två lärare och tre socionomstuderande. Lärarutbytet omfattade åtta dagar i staden Mwanza, medan studerande stannade en månad för att praktisera vid en organisation som arbetar med stöd till barn, unga och familjer i utsatta livssituationer. Ett halvår senare är rollerna ombytta då Novia agerar värd för den tanzaniska delegation i Åbo. Under motbesöket bekantar sig gästerna med socionomutbildningens läroplan och undervisningsmetoder, samt med olika aktörer inom socialt arbete. Målsättningen med projektet är global kompetensutveckling inom vardera partnerskolan och ökad kunskap och förståelse för det sociala arbetet i Finland och Tanzania. Hur kan vi utvecklas med stöd av varandra - utbildningsmässigt, etiskt och värdemässigt, kulturellt och ur ett samhällsperspektiv?

Mwanza ligger invid Victoriasjön och är en av de största städerna i Tanzania. I staden finns en fungerande kollektivtrafik och man kan ta sig runt med minibuss (dala-dala) eller bajaj (riksha, tuk tuk) till olika stadsdelar och förorter. Novias samarbetsuniversitetet SAUT och många organisationer inom hälsa och välfärd ligger en bit utanför stadens kärncentrum. Samarbetsuniversitetet SAUT har campus i flera städer i Tanzania och erbjuder utbildning inom ett flertal områden. Novias socionomutbildning samarbetar med institutionen för sociologi i Mwanza. På institutionen förbereder man som bäst ett nytt utbildningsprogram inom socialt arbete. Idag erbjuds studier i socialt arbete som en integrerad del inom ämnet sociologi. Novia agerar bollplank för SAUT under läroplansutvecklingen.

Under resan gjordes flera besök till organisationer inom tredje sektorn och till stadens sociala myndigheter. Den gemensamma nämnaren för de olika organisationerna var resursförstärkande

arbete – ofta med flickor och deras föräldrar, vilket i det långa loppet leder till bättre livsvillkor för alla i samhället. Besöken gav oss insikt i hur strukturen för sociala sektorn är uppbyggd. Socialmyndigheterna fördelar vissa uppgifter inom det sociala arbetet till tredje sektorns organisationer. I Mwanza erbjöd olika organisationer exempelvis stöd till familjer inom bestämda stadsdelar. Det finns likheter i de problem som professionella möter i Tanzania och Finland, till exempel våld i nära relationer, missbruk, mental ohälsa, bristande föräldraskap och hemlöshet. Även om de sociala problemen ofta är de samma, varierar omfattningen och hur man tar sig an dem. Det sociala arbetet i Tanzania påverkas mycket av synen på kvinnor, könsroller och av hur de olika stammarna förhåller sig till ursprungsreligioner och myter. De organisationer vi besökte fokuserade dels på upplysning kring könsrelaterat våld och sexuell hälsa, dels på att stöda barn och särskilt flickor att få en utbildning. I Tanzania är det nämligen vanligt att flickor avbryter skolgången då menstruationen börjar i den tidiga puberteten.

Följande citat fanns målat på väggen i organisationen Adilishas utrymmen en bit utanför Mwanzas centrum. Citatet syftar på flickors situation i det tanzaniska samhället, men signalerar samtidigt möjlighet till förändring:

“They tried to bury us, they didn't know we were seeds”

Adilisha erbjuder eftermiddagsverksamhet och samarbetar med skolor för att väcka flickors intresse att studera vidare inom traditionellt mansdominerade områden så som teknik och matematik. Övriga organisationer som arbetade resursförstärkande med flickor och deras familjer var Wadada och Ni Hekima Pekee. Vi bekantade oss också med SOS Children's Village, som har en bred och varierande verksamhet inom såväl utbildning som social- och hälsovård. Samtliga organisationer är beroende av internationell finansiering och har intresse för internationellt samarbete. Socionom- och hälsovårdsstuderande som vill praktisera utomlands, har efter projektresan flera goda praktikalternativ att välja mellan i Mwanza.

Inför en resa till Tanzania lönar det sig att förbereda sig på att eluttagen är av brittisk standard och att plastpåsar är förbjudna i Tanzania (böterna är rätt höga), så packa med eftertanke. Valutan är tanzanisk shilling, vilken man inte kan växla till i Finland. Amerikansk dollar fungerar på vissa ställen, men eftersom besökare inte kommer särskilt långt med enbart dollar i fickan, är det bra att införskaffa rätt valuta genast efter ankomsten. Ett hotell som rekommenderas för kortare vistelser är Hotel Tilapia på udden Capri Point intill Victoriasjön. Hotellet ligger på gångavstånd till

stadens centrum och busstation. Novias studerande, som praktiserade en månad i Mwanza, hyrde ett hus för ca 800 euro/månad i samma område via Airbnb. Restaurangen på hotellet som är öppen för både lokalbefolkningen och hotellgästerna, bjuder på såväl lokala som internationella rätter. En måltid med dryck på hotellet kostar 10–15 euro, medan måltider på mindre restauranger kostar 3–5 euro. Tanzanierna är stolta över sina nationalparker och ett besök till Serengeti kan definitivt rekommenderas. Serengeti nationalpark ligger på två timmars köravstånd från Mwanza.

Det mest minnesvärda från resan handlar ändå om de mellanmännsliga relationerna. Kanske berodde det på att vi hade ett gemensamt intresse för det sociala arbetet, för redan från första mötet uppstod en viss känsla av gemenskap, en förståelse mellan oss och våra tanzaniska kollegor och studerande. Vi förundrade oss över alla djupgående diskussioner som ibland uppstod med människor vi just hade träffat. Att kunna diskutera tabubelagda ämnen som månggifte, omskärelse, tro, liv och död i baksätet på en bil med en nästan främmande människa, det ger en känsla av tacksamhet. Det är genom genuina möten, nyfikenhet och öppna diskussioner som vi kan lära oss allra mest av varandra. Det är den här sortens arbets- eller studieresor som lärare och studerande behöver och borde göra oftare. Vi ska inte stirra oss blinda på varandras system, faciliteter, metoder och teknologi, utan ödmjukt öppna ögonen också för sådant vi kan lära oss av varandra gällande det professionella förhållningssättet och de mellanmännsliga relationerna. För att säkra ett fortsatt samarbete med SAUT, hoppas Novia nu på framtida finansiering från Europeiska unionen.

Mera information:

[St. Augustine University of Tanzania](#)

[SOS Children's Village, Mwanza](#)

[Ni Hekima Pekee](#)

[Wadada](#)

[Adilisha](#)

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

YRKESHÖGSKOLAN
NOVIA

Yrkeshögskolan Novia har ca 4800 studerande och personalstyrkan uppgår till ca 320 personer. Novia är den största svenskspråkiga yrkeshögskolan i Finland som har examensinriktad ungdoms- och vuxenutbildning, utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen samt fortbildning och specialiseringsutbildning. Novia har utbildningsverksamhet i Vasa, Jakobstad, Raseborg och Åbo.

Yrkeshögskolan Novia är en internationell yrkeshögskola, via samarbetsavtal utomlands och internationalisering på hemmaplan. Novias styrka ligger i närvaron och nätverket i hela Svenskfinland.

Novia representerar med sitt breda utbildningsutbud de flesta samhällssektorer. Det är få organisationer som kan uppvisa en sådan kompetensmässig och geografisk täckning. Högklassiga och moderna utbildningsprogram ger studerande en bra plattform för sina framtida yrkeskarriärer.

Yrkeshögskolan Novia
Rektorat
Wolffskavägen 31 65200 Vasa
Tfn +358 (0)6 328 5000 (växel),
www.novia.fi

Antagningsservice
Wolffskavägen 33
65200 Vasa
antagningsservice@novia.fi
admissions@novia.fi

Yrkeshögskolan Novia upprätthåller en publikations- och produktionsserie för att sprida information och kunskap om verksamheten såväl regionalt, nationellt som internationellt.

Publikations- och produktionsserien är indelad i sex kategorier:
R - Rapporter • P - Produktioner • A - Artiklar • L - Läromedel • S - Studerandes arbete • RS - Reseskildring
Läs våra senaste publikationer på www.novia.fi/fui/novias-publikationsserie